Uzak Ba?lant?lar Testi (Remote Associate Test)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Uzak Ba?lant?lar Testi (Remote Associate Test)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32391

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uzak Ba?lant?lar Testi (Remote Associate Test - RAT), bireylerin yarat?c? problem çözme ve içgörü yeteneklerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? klasik bir bili?sel de?erlendirme arac?d?r. Test, kat?l?mc?lar?n kendilerine sunulan, görünü?te ili?kisiz üç uyaran kelimeyi birbirine ba?layan dördüncü bir kelimeyi bulmas?n? gerektirir. Türkiye'deki psikolojik ara?t?rmalara kazand?r?lmas? amac?yla, Özen, Do?an ve Cinan (2015) taraf?ndan bu testin Türkçe uyarlama, norm ve güvenirlik çal??mas? gerçekle?tirilmi?tir. Bu **uyarlama** çal??mas?, testin Türk kültürüne ve dil yap?s?na uygunlu?unu sa?lamay? hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Uzak Ba?lant?lar Testi, Remote Associate Test, **Yarat?c?l?k**, **?çgörü**, **Yak?nsak Dü?ünme**, Bili?sel De?erlendirme, Adaptasyon, Norm Çal??mas?.

Yazarlar

Gaye Özen, Ay?e Do?an, Serdar Cinan

Amaç

Uzak Ba?lant?lar Testi'nin temel amac?, bireyin uzak semantik a?lar aras?nda ba?lant? kurma ve yeni, al???lmad?k ili?kileri ke?fetme yetene?ini ölçmektir. Bu yetenek genellikle **yak?nsak dü?ünme** (convergent thinking) olarak adland?r?l?r. Test, bir soruna tek ve do?ru bir çözüm bulma becerisini de?erlendirerek, yarat?c?l???n belirli bir yönünü saptamay? hedefler.

Özen, Do?an ve Cinan (2015) taraf?ndan yürütülen çal??man?n spesifik amac? ise, orijinal Uzak Ba?lant?lar Testi'nin Türkçe konu?an popülasyon için geçerli ve güvenilir bir versiyonunu olu?turmak, testin normlar?n? belirlemek ve psikometrik özelliklerini incelemektir.

Yap?

Testin ölçtü?ü psikolojik yap?, esas olarak **içgörü** (insight) mekanizmas?yla yak?ndan ili?kili olan bili?sel esneklik ve ça?r???msal hiyerar?idir. RAT, yarat?c? problem çözme sürecinde bireyin zihnindeki ça?r???m zincirlerini ne kadar etkili bir ?ekilde yönetebildi?ini gösterir. Ba?ar?l? bir çözüm, genellikle bireyin bask?n ve güçlü ça?r???mlardan s?yr?larak daha zay?f ve uzak ba?lant?lar? fark etmesini gerektirir.

Bu test, özellikle **yarat?c?l?k** ara?t?rmalar?nda, içgörü anlar?n?n laboratuvar ortam?nda objektif olarak incelenmesine olanak tan?yan önemli bir araçt?r. Çözüm, genellikle anl?k bir "Aha!"

ARABPSYCHOLOGY.COM

deneyimiyle ortaya ç?kar ve bu da testin içgörü bile?enini destekler.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi bulunmamaktad?r. Ancak, Özen, Do?an ve Cinan (2015) taraf?ndan yürütülen bir uyarlama çal??mas?n?n, Türkçe formun yap? geçerli?ini (construct validity) ve içerik geçerli?ini (content validity) sa?lamak için çaba göstermesi beklenir. Yap? geçerli?i, genellikle test puanlar?n?n di?er bili?sel yetenek, zeka veya yarat?c?l?k testleriyle korelasyonu incelenerek desteklenir. ?çerik geçerli?i ise, test maddelerinin Türk diline ve kültürel ba?lam?na uygunlu?unun uzman görü?leriyle de?erlendirilmesiyle sa?lanm??t?r.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi bulunmamaktad?r. Ancak, 2015 tarihli makalenin ba?l???nda "güvenirlik çal??mas?" ifadesi geçti?i için, bu çal??mada testin güvenilirli?ine dair verilerin sunuldu?u varsay?lmaktad?r. Tipik olarak bu tür bili?sel performans testlerinde kullan?lan güvenirlik ölçümleri ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k (Internal Consistency): Maddeler aras?ndaki homojenli?i de?erlendirmek için, özellikle do?ru cevap say?s?n?n kullan?ld??? durumlarda madde-toplam korelasyonlar? veya Kuder-Richardson formülleri (KR-20) kullan?lm?? olabilir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i (Test-Retest Reliability): Belirli bir zaman aral???yla ayn? ki?ilere tekrar uygulanan test sonuçlar?n?n tutarl?l??? incelenmi?tir.

Faktör Analizi

Uzak Ba?lant?lar Testi, genellikle tek boyutlu bir yetene?i (**yak?nsak dü?ünme** yetene?i) ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu nedenle, testin yap?sal bütünlü?ünü incelemek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) uygulanm?? olabilir. Bu analizler, test maddelerinin tek bir temel faktör alt?nda toplan?p toplanmad???n? kontrol ederek testin teorik yap?s?n? destekler.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Bili?sel Performans Testi. Üç kelimelik uyaran setleri sunulur ve kat?l?mc?n?n tek bir cevap kelimesi yazmas? beklenir. Süre k?s?tlamal? olarak uygulan?r.

Mevcut Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Yeti?kinler)

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri ve yeti?kinler (genellikle 18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Özen ve ark. (2015) çal??mas?, Türk örneklemi üzerinde norm belirleme amac? ta??m??t?r.

Test Metodolojisi: Test, her bir set için do?ru cevap kelimesinin bulunmas?n? gerektiren bir dizi problemden olu?ur. Puanlama, do?ru çözülen madde say?s?na dayan?r (Derecelendirme: -).

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Esneklik, Problem Çözme, **Zeka**, **Remote Associate Test**, Psikometri, Norm Çal??mas?, Ça?r???m.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: gayeozen@beykent.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Gaye Özen (Beykent Üniversitesi, ?stanbul, Türkiye)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2015

?zinler ve Ücret: Testin akademik kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Gaye Özen ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Testin uyarlama çal??mas?na ait temel referans a?a??dad?r:

Özen, G., Do?an, A. ve Cinan, S. (2015). Uzak Ba?lant?lar Testi: Norm ve güvenirlik çal??mas?. *Psikoloji Çal??malar? Dergisi, 35*(2), 25-46.

Makalenin orijinal yay?n?na ?u adresten eri?ilebilir: journals.istanbul.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Testin orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: uzak-baglantilar-testi-remote-associate-test-toad.pdf

Uzak Ba?lant?lar Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

?leriye do?ru ba?lant?: 'Cin/Para/Tepe' probleminde çözüm kelimesi olan 'Göz' 'CinGÖZ', 'ParaGÖZ', 'TepeGÖZ'
Geriye do?ru ba?lant?: 'Cadde/Fikir/Kraliçe' probleminde 'Ana' çözüm kelimesi ile 'ANA cadde', 'ANA fikir', 'ANA kraliçe'

ARABPSYCHOLOGY.COM